

گلچین

بیت الاحرار

گزیده غزل مرثی

در رثای حضرت صدیقه ی کبری فاطمه ی زهراء (سلام الله علیها)

سرشناسه	: خورسندی، مصطفی، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: بیت الاحزان: گزیده غزل مرثی در رثای حضرت صدیقه ی کبری فاطمه ی زهراء (سلام الله علیها) / به کوشش مصطفی خورسندی، حسین انوری پور
مشخصات نشر	: تهران: اشراقی: صفار، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۴۴۰ ص
شابک	: 978-964-5966-77-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۴۳۶-۴۴۰.
موضوع	: فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت- ۱۱ ق. -- شعر
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه ها
موضوع	: شعر مذهبی -- قرن ۱۴ -- مجموعه ها
شناسه افزوده	: انوری پور، حسین، ۱۳۴۷-
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ب۹۸۶۵خ/۱۹۰ PIR
رده بندی دیویی	: ۸۶۱/۶۲۰۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۳۲۳۲۱

فهرست نویسی پیش از انتشار: انتشارات اشراقی

نام کتاب	: گلچین بیت الاحزان
گردآورنده	: مصطفی خورسندی- حسین انوری پور
ویراستار ادبی: مصطفی رضابنده لو	
صفحه آرای: معرفت	
لیتوگرافی	: گنج شایگان ① ۵۵۴۰۲۱۸۴
چاپخانه	: گنج شایگان ① ۵۵۴۰۳۴۷۸
شمارگان	: ۲۲۰۰ نسخه
قیمت	: ۸۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ	: اول- ۱۳۸۹
ناشر	: انتشارات اشراقی- صفار
مرکز پخش	: پخش کتاب بینش ① ۶۶۴۹۶۲۹۹
گروه فرهنگی و هنری مجمع بیت الاحزان: خیابان قزوین سرپل امامزاده معصوم- میدان بریانک- خیابان هفت چنار- خیابان حسام الدین- حسینیّه جاسبیها ① ۹۱۲-۱۷۹۷۶۹۳-۰۹۱۲-۳۴۴۰۷۵۰	

حق چاپ محفوظ است و مخصوص ناشر می باشد. تهران ۱۳۸۹

www.saffarpublishing.com

www.Eshraghi.ir

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۹۶۶-۷۷-۳

ISBN 978-964-5966-77-3

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

سنگینی مصائب سیده النساء^{علیها السلام} بر دل‌های زهرایی، کلمات را در زیباترین قالب سخن، به چینش می‌آورد؛ تا مخاطب در نزدیک‌ترین احساس، خود را پشت در نیم سوخته بیابد، و بوی دود را استشمام کند و شعله‌های سوزناک آتش را ببیند و حرارت آن را بر صورت خود حس کند، و با گوش جان ناله‌ی جانسوز حضرت بتول^{علیها السلام} را بشنود و ضربات تازیانه و غلاف شمشیر را بر بازو و کتف خود دریابد.

اکنون اگر استخوان سینه‌ی زهرا^{علیها السلام} خرد شده، درد آن را بر سینه‌ی خود احساس می‌کنیم، و اگر دست و بازوی حضرت فاطمه^{علیها السلام} کبود شده، سوزش آن را بر دست و کتف خود می‌یابیم، و اگر چهره‌ی آسمانی سیده بانوان نیلی شده، دست دشمن را بر صورت خود می‌بینیم.

اینجاست که غصه‌ها به جوش می‌آید و غم‌ها فوران می‌یابد و دل‌ها می‌شکند، و از لابلای این جوشش و فوران و شکستن، سخنانی به زبان شعر همراه با اشک تقدیم بانوی پهلو شکسته می‌شود. اینجاست که ناله زدن پشت در خانه‌ی حضرت زهرا^{علیها السلام} با دیدن شعله‌ها جان می‌گیرد.

اینجاست که ابیات زهرایی به یاری بیت حضرت زهرا^{علیها السلام} می‌آیند و صحنه‌های غم فزای مدینه را چنان به تصویر می‌کشند که همه حاضر آن صحنه باشند، نه فقط قطرات اشک از چشمشان جاری شود که قطرات خون از قلبشان بچکد و بر در خانه‌ی دود گرفته‌ی حضرت زهرا^{علیها السلام} بنویسد:

«یا لشارات الزهراء»

زبان شعر، ترسیم واقعی و تفصیلی ماجرای است که در متون تاریخی فقط به صورت یک خبر و بدون فضای حاکم بر آن آمده است. وقتی شاعری واقعه‌ای را به تصویر می‌کشد، سعی می‌کند شرایط مختلف حاکم بر آن را در نظر آورد و برای مخاطب بازگو کند. این هنر تا آنجا قدرت دارد که اگر ترسیم کامل باشد شنونده حقیقتاً خود را در آن صحنه می‌بیند و به گونه‌ای منقلب و متأثر می‌شود که گویی در آنجا حاضر شده و خود درگیر ماجرا بوده است.

اگر شاعری به ذهن مخاطب مشغول کند که حضرت فاطمه^{علیها السلام} کیست، و در پیشگاه خدا و رسول^{صلی الله علیه و آله} چه عظمتی دارد، و آنگاه بگوید که در غم از دست دادن پدری چون پیامبر^{صلی الله علیه و آله} چه حالی داشته، سپس به مخاطب بفهماند که غصب خلافت، چه غم عظیمی بر دل او فرود آورده و ذهن مخاطب را متوجه این نکته بنمایاند که حمله کنندگان به آن حضرت، چه افراد پستی بودند، و چگونه با جسارت و فریاد، پشت در خانه آمدند و حرمت بانوی بارداری که پشت

در آمده را زیر پا گذاشتند و حاضر شدند با ضرب و شتم و جرح او تا حد سینه شکستن و سیلی و تازیانه زدن و... پیش روند؛ و آنگاه که این همه در قالب جذاب و احساس بر انگیز شعر آورده شود، آنجاست که همه زیر خیمه‌ی حضرت فاطمه علیها السلام گرد هم می‌آییم و با ترسیم کامل ماجرای شهادت، بر حضرتش اشک می‌ریزیم و بر سر و سینه می‌زنیم و خون دل می‌خوریم. در مجموعه حاضر، شاعران فاطمی از سده اخیر به خیمه سیده النساء علیها السلام دعوت شده‌اند، تا هر یک از زاویه‌ای، مصیبت عظمای بانوی دو جهان را به تصویر کشند.

مجموعه‌ی حاضر گزینشی است که از بیش از هزار مجلد کتب شعر، اعم از دیوان شعرا و کتاب‌های جمع آوری دست نوشته‌های شعرا که مورد تأیید قرار گرفته؛ آورده شده و در این گزینش موارد ذیل حائز اهمیت بسیار بوده:

- ۱- از لحاظ محتوایی توهین به مقام شامخ بانوی بزرگوار جهان اسلام نشده باشد.
- ۲- از لحاظ تاریخی خلاف مستندات تاریخی و مقاتل معتبر نبوده باشد.
- ۳- و قابل استفاده برای عموم و ذاکران و مداحان اهل البیت باشد.

هرچند که خواص نیز از آن انشاء الله حظ و بهره خواهند برد.

گاهی ابیاتی از نظر عروض و قافیه دارای نقص بودند و یا الفاظی که در شأن اهل البیت نبوده‌اند را در اشعار ملاحظه نمودیم و مجبور به حذف آن بیت و یا تغییر آن لفظ گشتیم. امید است شاعران گرانقدر، از این عمل ما رنجه نگشته و عفو را پیشه‌ی خود سازند.

... و ما اکنون با چشم و گوش و قلبمان به استقبال این خدمتگزاران حضرت فاطمه علیها السلام می‌رویم، و در هر بیتی از شعرشان گوشه‌ای از غم‌های

حضرتش را بر صفحه‌ی دل نقش می‌زنیم، و آنگاه اشک خونبار را مرهم
زخم‌های میوه‌ی قلب پیامبر ﷺ می‌نماییم.

جا دارد یاد و نام تمامی اساتید و بزرگانی که بر ما حق دارند علی‌الخصوص
حاج ناد علی کربلایی - شهید حاج محمود موافق - شهید حاج اکبر رهنما را
گرامی بداریم.

در خاتمه سپاس و تشکر خود را از استاد عزیز و بزرگوار جناب آقای انسانی
که با رهنمودهای عالمانه خود ما را در این مجموعه یاری نمودند اعلام
می‌نماییم.

مصطفی خورسندی - حسین انوری پور

تلفن تماس: ۰۵ ۷۸ ۰۳۴۵-۰۹۱۲

۰۹۳۶-۷۶۳ ۵۳ ۲۰

فاطمیه سال ۱۳۸۹

فصل اول: اشعار حماسی.....	۱۱
فصل دوم: مصائب حضرت صدیقه مطهره علیها السلام بعد از رحلت حضرت رسول صلی الله علیه و آله	۲۱
بخش اول: مصائب.....	۲۲
بخش دوم: زبان حال‌های حضرت صدیقه کبری علیها السلام	۵۹
بخش سوم: زبان حال‌های حضرت صدیقه کبری علیها السلام با پدر.....	۶۶
بخش چهارم: زبان حال حضرت صدیقه کبری علیها السلام با حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام	۷۵
فصل سوم: مصائب آتش زدن در و دیوار خانه حضرت صدیقه مطهره علیها السلام	۷۷
بخش اول: مصائب.....	۷۸
بخش دوم: زبان حال‌های حضرت صدیقه کبری علیها السلام	۹۳
بخش سوم: زبان حال حضرت صدیقه کبری علیها السلام با حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام	۹۷
بخش چهارم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام	۹۹
بخش پنجم: زبان حال‌های حضرت زینب کبری علیها السلام	۱۰۱
فصل چهارم: مصائب کوچی بنی هاشم و غصب فدک.....	۱۰۵
بخش اول: زبان حال‌های حضرت صدیقه کبری علیها السلام با پدر.....	۱۰۶
بخش دوم: مصائب.....	۱۰۸
فصل پنجم: مصائب ایام بتری حضرت صدیقه مطهره.....	۱۱۱
بخش اول: مصائب.....	۱۱۲
بخش دوم: زبان حال‌های حضرت صدیقه کبری علیها السلام	۱۲۰
بخش سوم: زبان حال‌های حضرت حضرت صدیقه کبری علیها السلام با پدر.....	۱۶۰

بخش چهارم: زبان حال های حضرت صدیقه کبری ^{علیها السلام} با حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام}	۱۷۲
بخش پنجم: زبان حال های حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} با حضرت صدیقه کبری ^{علیها السلام}	۱۸۹
بخش ششم: زبان حال های امیرالمؤمنین.....	۲۰۰
بخش هفتم: زبان حال حضرت زینب کبری ^{علیها السلام}	۲۰۳
بخش هشتم: زبان حال حضرت زینب کبری ^{علیها السلام} با مادر.....	۲۰۶
بخش نهم: اذان بلال.....	۲۰۸
فصل ششم: مصائب وداع حضرت صدیقه مطهره ^{علیها السلام} (شب شهادت).....	۲۱۱
بخش اول: زبان حال های حضرت صدیقه کبری ^{علیها السلام} با حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام}	۲۱۲
بخش دوم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام}	۲۲۰
بخش سوم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} با حضرت صدیقه کبری ^{علیها السلام}	۲۲۳
فصل هفتم: مصائب روز شهادت حضرت صدیقه مطهره ^{علیها السلام}	۲۳۷
بخش اول: مصائب.....	۲۳۸
بخش دوم: زبان حال حضرت امام حسین ^{علیه السلام} با مادر.....	۲۴۰
فصل هشتم: مصائب غسل و تشییع و تدفین پیکر پاک حضرت صدیقه مطهره ^{علیها السلام} و شام غریبان.....	۲۴۳
بخش اول: مصائب.....	۲۴۴
بخش دوم: غسل.....	۲۴۷
بخش سوم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین (غسل و دفن).....	۲۴۹
بخش چهارم: تشییع.....	۲۵۱
بخش پنجم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین (شام غریبان).....	۲۵۵
بخش ششم: زبان حال حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} با حضرت صدیقه کبری ^{علیها السلام} (شام غریبان).....	۲۵۷
بخش هفتم: مصائب تدفین حضرت صدیقه مطهره ^{علیها السلام}	۲۵۹
بخش هشتم: زبان حال های حضرت امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} با حضرت صدیقه مطهره ^{علیها السلام}	۲۶۴

۲۷۱.....	فصل نهم: مصائب بعد از شهادت حضرت صدیقه مطهره سلام الله علیها
۲۷۲.....	بخش اول : مصائب
۲۸۵.....	بخش دوم : زبان حال های امیرالمؤمنین علیه السلام
۳۰۶.....	بخش سوم : زبان حال حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام با حضرت رسول صلی الله علیه و آله
۳۰۸.....	بخش چهارم : زبان حال های حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام با حضرت صدیقه کبری سلام الله علیها
۴۱۹.....	بخش پنجم : زبان حال حضرت صدیقه کبری سلام الله علیها با حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
۴۲۱.....	بخش ششم : زبان حال حضرت زینب کبری سلام الله علیها
۴۲۷.....	بخش هفتم : زبان حال حضرت زینب کبری سلام الله علیها با مادر
۴۳۰.....	بخش هشتم : زبان حال طفلان با مادر
۴۳۲.....	بخش نهم : زبان حال طفلان
۴۳۴.....	بخش دهم : زبان حال حسین علیه السلام
۴۳۶.....	فهرست منابع